Onverzettelijk:

Een Inkijkje in de Carriere van Marisol Tromp

DE turbulente carrière van Marisol Tromp, een naam die synoniem staat voor strijder in de Arubaanse politiek, wordt nu in detail ontrafeld in het boek ***Onverzettelijk***, geschreven door Kees Beekmans. Dit meeslepende werk biedt een openhartige kijk op haar reis door een complexe politieke wereld, waarin principes en overtuigingen vaak botsten met partijbelangen.

Marisol Tromp trad in 1997, op 28-jarige leeftijd, de Arubaanse politiek binnen. Haar stem werd al snel krachtig gehoord: als Statenlid, minister, en vicepremier. Ze ontpopte zich tot een van de grootste stemmentrekkers binnen de MEP. Echter, haar vasthoudendheid aan ethische normen bracht haar in conflict met verschillende partijen. Zo stemde zij in 2010 vóór de controversiële 'versoberingswet', tegen de wil van haar eigen partij, omdat ze vond dat politici het goede voorbeeld moesten geven in tijden van bezuinigingen. Haar gewetensvolle keuze leidde tot haar uitsluiting uit de partij, een voorbode van verdere botsingen bij andere partijen.

Onverzettelijk biedt een ongecensureerde weergave van deze en andere momenten, rechtstreeks vanuit Marisol's perspectief. De lezer krijgt een uniek inzicht in de politieke dynamiek van Aruba en de uitdagingen waarmee een politicus wordt geconfronteerd wanneer persoonlijke integriteit botst met politieke realiteit.

Over de auteur, Kees Beekmans

Kees Beekmans is een veelzijdige schrijver, journalist en docent met een indrukwekkende staat van dienst. Hij heeft zijn sporen verdiend in de Nederlandse en internationale journalistiek en is vooral bekend om zijn scherpe analyses en menselijke portretten. Als redacteur heeft hij gewerkt voor prominente kranten in Nederland, waar hij met zijn diepgravende artikelen vaak maatschappelijke en politieke vraagstukken wist bloot te leggen. Daarnaast is hij auteur van diverse boeken die zich kenmerken door hun toegankelijkheid en diepgang.

Beekmans heeft een unieke band met Aruba en het Caribisch gebied, een regio waar hij met regelmaat over heeft geschreven en die hem inspireerde tot het schrijven van ***Onverzettelijk***. Met zijn oog voor detail en zijn talent om complexe thema's begrijpelijk te maken, slaagt hij erin om de lezers mee te nemen in het leven van een van de meest bijzondere politieke figuren van Aruba. Zijn achtergrond als docent helpt hem om verhalen helder en overtuigend te vertellen, waardoor ***Onverzettelijk*** niet alleen informatief is, maar ook meeslepend leest.

Het boek telt 20 hoofdstukken, verspreid over 248 pagina's, en is een aanrader voor iedereen die geïnteresseerd is in politiek, ethiek, en leiderschap. Hoofdstuk 10 wordt exclusief als voorproef gepubliceerd in de nieuwste editie van **AWEMainta,** waarmee lezers een glimp kunnen opvangen van Marisol's fascinerende verhaal.

Voor wie het volledige boek wil lezen: ***Onverzettelijk*** is te koop door contact op te nemen via telefoonnummer +297 593 5449. Laat u meevoeren door een verhaal van moed, overtuiging en de prijs die betaald wordt voor het trouw blijven aan je principes.

Met ***Onverzettelijk*** bewijst Kees Beekmans opnieuw waarom hij tot de meest gerespecteerde auteurs van zijn generatie behoort. Zijn werk is niet alleen een document van de geschiedenis, maar ook een spiegel voor de lezer over de kracht van integriteit en moed.

Om hoofdstuk 10 te lezen klik → Hier ← / PG. 39

10

UIT DE PARTIJ GEZET

Bij de MEP 4

In 2010, na dertien jaar bij de MEP, werd je uit de partij gezet, samen met Mervin Wyatt- Ras, omdat jullie voor de versoberingswet hadden gestemd.

Marisol: 'Natuurlijk zaten sommige collega's dichter bij de pensioenleeftijd dan wij. Die dachten daar binnenkort gebruik van te kunnen maken, die waren misschien vijftig, en door de nieuwe wet werd die leeftijd opgeschort, gelijkgetrokken met de pensioengerechtigde leeftijd van ambtenaren, 65 jaar. Maar het ging ook over de overbruggingsperiode, de periode waarin je werd doorbetaald als je na verkiezingen je zetel kwijt was, en daarmee je baan. Die periode was destijds een heel jaar, daarna moest je je eigen broek op zien te houden. Nu wordt die regeling per maand uitgekeerd, 80 procent van je salaris, en als je een nieuwe baan hebt, stopt-ie. Destijds werd het ons heel kwalijk genomen dat we voor de versoberingswet stemden, en werden we uit de partij gezet. De AVP-regering had die wet ingediend, maar ik werd niet per se geacht tegen wetten van de regering te zijn. Het ging hier echt over onszelf, over onze persoonlijke bezoldiging, al die regelingen. Die waren indertijd ruimhartig, en niet helemaal ongerechtvaardigd, op een eiland als Aruba. Nadat je politicus bent geweest vind je hier

115

Toen Marisol in 2010 vóór de versoberingswet stemde, tegen de zin van de MEP in, werd ze onmiddellijk 'de partij uit geschopt', na dertien jaar lidmaatschap. CARTOON RON WEVER †

moeilijk een andere baan. Niet omdat je niet goed zou zijn, geen ervaring zou hebben of geen netwerk zou hebben. Je bent getekend als politicus, alsof het op je voorhoofd geschreven staat. Veel voorgangers hebben dat meegemaakt, die regeling was mede gebaseerd op wat hier de realiteit is. Er was dus een rechtvaardiging voor die regeling te vinden, maar er werd in die tijd gezocht naar mogelijkheden om te bezuinigen. En ik vond, nogmaals, dat we bij onszelf moesten beginnen, dat we de ambtenaren moesten volgen.'

Hoe ging dat precies, dat je uit de partij werd gezet?

'Het was tijdens de kerstdagen. Ik wist niet hoe Mervin zou gaan stemmen. Zij had andere redenen dan ik om voor te stemmen. Men dacht dat we het hadden afgesproken, dat was niet zo. Ik merkte pas tijdens de vergadering waarin gestemd zou worden dat zij er min of meer hetzelfde in stond, dus voor zou

116

gaan stemmen. Het stemmen zelf was een spannend moment. Uiteindelijk bleek dat wij tweeën als enigen van de MEP voor hadden gestemd. Dat was een drama. De versoberingswet ging door, mede dankzij onze stemmen. Die wet moest met twee derde door de Staten worden aangenomen, niet met een gewone meerderheid van elf leden. Dus ze hadden onze stemmen nodig. In de ogen van de MEP was het verraad. De bevolking zag het niet zo, die vond dat wij het juiste hadden gedaan.

'Na de stemming ging ik met mijn gezin op vakantie naar Amerika, zoals ik zei, het waren de kerstdagen van 2010. Mervin ging ook van Aruba af, en tijdens die vakantie werd ik gebeld door iemand van de pers. Die zei, we willen je interviewen over het feit dat ze jou uit de partij hebben gezet. Wat? Ik kreeg dat van een journalist te horen, ik wist dat nog niet. Jaja, zeiden ze, er zou een brief naar mij zijn gestuurd, die zou thuis in mijn brievenbus liggen. Maar ik was dus niet op Aruba en kon die brief niet openen. Ik moest via de pers horen dat Mervin en ik beiden waren geroyeerd. Jeetje, dacht ik, na dertien jaar, en dan dit. Ondanks alles wat ik met de MEP heb meegemaakt, dertien jaar is best wat, ben ik nooit vertrokken, door dik en dun, goed en slecht. Afijn, de MEP begon in de media te eisen dat we onze zetels moesten opgeven. Een journalist vroeg mij iets daarover, en ik zei: ik ben met voorkeursstemmen in het parlement gekomen, ik vertegenwoordig de Arubaanse bevolking, ze kunnen zoveel stoelendansen doen als ze willen, mijn zetel krijgen ze niet, ik ga door met mijn werk. Toen ik op Aruba terugkwam, dacht ik: wat nu? Doorgaan als onafhankelijk parlementslid of toch mijn zetel opgeven? Andere opties waren er niet. Toen sprak ik Mervin, die helemaal van slag was, heel verdrietig ook, en we hadden het erover wat we zouden gaan doen. Zetel inleveren? Nee. Onafhankelijk lid worden? Ja. Er waren nog drie jaar te gaan. De verkiezingen waren in 2009

117

geweest en dit gebeurde eind 2010. Tijdens een persconferentie begin januari 2011 in een zaaltje bij Fantastic Gardens, het zat tjokvol, hebben we meegedeeld dat we allebei onafhankelijk lid zouden worden, en de redenen waarom. Dat was in die tijd een heel ding, dat had nooit iemand eerder gedaan. Het sloeg in als een bom. De meeste MEP-stemmers begrepen ons wel, maar de partijleiding was niet blij met ons.

Omdat jullie je niet aan de partijdiscipline hadden gehouden?

'Dat stond inderdaad in die brief. Ik vind dat je dat ook anders kunt zien. Wij waren bereid onze secundaire arbeidsvoorwaarden op te geven. En dat is niet iets makkelijks omdat iedereen er toch naar streeft erop vooruit te gaan in de loop van je carrière. Dat moet zich vertalen in financiële groei, bevordering, rangverhoging. Bij ons was het tegenovergestelde het geval; de versoberingswet zette ons juist terug. Hier op Aruba heerst de gedachte dat politici iets moeten opgeven. Niet alleen het goede voorbeeld geven maar ook echt iets opgeven. Als je de bevolking om offers vraagt, moet je zelf eerst een offer brengen. Die gedachte heerst hier. Ik heb dat in verschillende regeerperiodes zien terugkomen. Je zag het toen de AVP met de versoberingswet kwam. En sinds covid leverden we 25 procent van ons salaris in. Die maatregel maakte deel uit van de onderhandelingen tussen de premier, Evelyn Wever-Croes, en de Nederlandse staatssecretaris van Koninkrijksrelaties. Anders geen leningen. En iedereen vindt dat prima, politici die inleveren. Iedereen denkt, hoe meer ze inleveren, hoe beter. Van iedereen wordt het salaris hersteld, behalve van de politicus.'

Was er daarvoor niet een moment dat politici zichzelf juist meer salaris hadden gegeven?

'Dat klopt. Dat was gebeurd in 1997, gedurende het jaar dat ik op de MEP-lijst kwam, dus net vóór mijn tijd. Net voor de ver-

118

Tot grote woede van de MEP weigerde Marisol haar zetel in te leveren toen ze uit de partij was gezet. Booshi Wever en Ady Thijsen maakten haar uit voor verrader, dief, vuil varken etc. CARTOON RON WEVER †

kiezingen hadden de toenmalige Statenleden zichzelf een soort verhoging gegeven, toen de bezoldigingsregeling voor politici werd vastgesteld, dus hoeveel ze volgens de wet zouden verdienen. Dat werd ze door de bevolking bepaald niet in dank afgenomen. Het werd voor alle partijen die toen voor die regeling hadden gestemd een hele rel – de MEP voerde toen oppositie, maar had er ook voor gestemd. Ze gingen er dus met z'n allen in mee, het hele parlement. Men vond dat men moest verdienen naargelang de zwaarte van de functie. De bevolking keek daar anders tegenaan. Ze werden flink aangevallen. Vooral binnen de MEP-geledingen waren de mensen boos. Ze zeiden, ja, nu kunnen jullie – regeringspartijen en oppositie, MEP en AVP – wel samenwerken, op dit punt kunnen jullie elkaar wél vinden. Nooit zijn jullie het eens, behalve als het over een salarisverhoging voor jullie zelf gaat. Het verweer van politici was dat het

119

→

nu eenmaal geregeld moest worden omdat het voorheen niet goed geregeld was. Een commissie had zich gebogen over de salarissen en *benefits* van politici, en men nam het voorstel van die commissie over. Later, in 2010, kwam de versoberingswet, die specifiek over de pensioenen ging, die toen verlaagd werden, waar de MEP dan weer tegen was, maar ze konden het niet tegenhouden.'

Was het destijds, in 1997, een flinke verhoging?

'Kijk, de salarissen van politici zijn bij wet vastgelegd, en die zijn openbaar, het is geen geheim wat politici verdienen en wat de randvoorwaarden zijn. Maar een groot deel van de bevolking vindt die salarissen te hoog. Als je ze vergelijkt met salarissen in andere branches, of in andere landen, zoals Sint-Maarten, valt het wel mee. Maar je kan daar lang over discussiëren en je komt er nooit uit want niet iedereen gunt het politici.'

Had de rel die de verhoging van jullie salarissen in 1997 veroorzaakte nog enig effect?

'MEP-Statenlid Nilo Swaen en ik vonden dat we eigenlijk iets moesten doen, een gebaar naar de bevolking maken. Nilo behoorde tot de groep mensen van de MEP die boos was over die verhoging; hij stond toen nog niet op de lijst voor de MEP, hij kwam later in de Staten terecht, is nog minister van Financiën geweest. Nilo en ik zeiden, weet je wat, we gaan 10 procent van ons salaris aan stichtingen geven die dat geld goed kunnen gebruiken. We wilden het niet in de Landskas stoppen want wat gebeurt er dan mee, misschien wordt het weer verbrast, het leek ons beter dat geld direct aan groepen in de samenleving te geven. We begonnen ook met een radioprogramma elke week, op onze eigen kosten, om informatie te geven over wat er die week in het parlement was gebeurd en besproken. Dat hebben we lang gedaan, elke zaterdagochtend. Het was heel leuk om te doen. Dat wij bereid waren 10 procent in te leveren, wekte

natuurlijk ook irritatie op bij collega's. Dat we een positie innamen van: eigenlijk moeten we wat aan die salarissen gaan doen.

'Die hele discussie bleef sudderen al die jaren. Het argument van collega's die voor de wet hadden gestemd, in 1997, is dat ze een gezin hadden, kinderen, dat ze veel moesten doen als politicus. Je moet niet vergeten dat je hier niet de fractie-ondersteuning hebt die je in Nederland hebt. En mensen verwachten ook van je dat je lootjes koopt, fundraising betaalt, bijdraagt aan allerlei goede zaken. Dat gaat van je salaris af. Men komt langs bij het parlement, met een mandje met dingen die men verkoopt, of men verkoopt lootjes, of wat dan ook. Het is een kleine gemeenschap, er wordt van je verwacht dat je van alles ondersteunt.'

Wat is het salaris van een parlementariër?

'Ik kan je dat nu laten zien.' Ze pakt haar telefoon en laat een payslip zien. 'Dit is het, 8.200 netto, een full time maandsalaris voor Statenleden. Dit bedrag is met een kwart verlaagd; vóór covid was het salaris ongeveer tienduizend netto. Dat lijkt veel, maar we geven er ook veel voor op, in mijn geval dan.'

Hoe raakte het royement jou?

'Ik was dertien jaar bij de MEP geweest, best een tijd. Je krijgt een knauw, ook omdat ik vond dat ik niks verkeerd had gedaan. Als het nou terecht was geweest dat ze ons uit de partij hadden gezet, dan kun je denken: oké, het systeem functioneert. Nu had ik het gevoel dat het systeem werd misbruikt. Dat we voor de versoberingswet hadden gestemd, werd door de MEP gebruikt, niet alleen om ons zwart te maken, zo van, kijk, ze zijn niet trouw aan de partij, ze hebben tegen onze idealen gestemd, maar ook om te voorkomen dat we ons zouden postuleren voor het leiderschap. Later, in 2020, zou ik dat nog veel sterker zo voelen, dat het systeem werd misbruikt, toen ze mij

illegaal lieten aftreden als minister, letterlijk tegen de constitutie in. Wat ook meespeelt is dat ik altijd hard had gewerkt, acht jaar minister was geweest, zoveel opgeofferd, tijd die voor mijn gezin en kinderen was bestemd en die ik had besteed aan het landsbelang. Dat doen we allemaal in meer of mindere mate, maar, al zeg ik het zelf, ik deed het erg consciëntieus. Als minister zijnde, ook met heel veel stemmen, dan ben je gewoon de hele dag bezig. Je kan niet zeggen, je neemt even een *break* en je bent onzichtbaar, nee, je bent er gewoon. Wat is vrije tijd, wat is werktijd? Op zo'n klein eiland lopen door die twee door elkaar heen, want waar men je tegenkomt bejegent men jou als minister, niet als persoon. Men ziet jou als de functie die je bekleedt, waar je ook komt. In andere, grotere landen worden politici denk ik niet zo direct bejegend, dat is echt een verschil. Dat directe contact dat je hier met mensen hebt.'

Zegt dat iets over de nood van mensen, dat ze je overal aanklampen?

'Meer over de cultuur, de gewoonten, de kleinschaligheid vooral. Maar als men wanhopig is, probeert men je natuurlijk te vinden.'

Is het toevallig dat jullie royement samenviel met de opvolging van Nel Oduber als partijleider van de MEP?

'Er moest een congres komen waarop een nieuwe partijleider werd gekozen. Dat hing al een tijdje in de lucht maar ik merkte dat dat moment telkens naar voren geschoven werd. Eerst zou het in 2009 zijn, het eerste jaar dat Evelyn op de lijst stond, toen 2010. Het was geen geheim dat Booshi zich wilde opwerpen als nieuwe partijleider. Hij was toen al fractieleider, Nel had zich als fractieleider teruggetrokken na de verkiezingen van 2009. Hij ging met pensioen, maar hij was aangebleven als partijleider. Na Nel Oduber was ik degene met de meeste stemmen bij de verkiezingen van 2009, ik geloof bijna

Kinderen van politici moeten hun vader of moeder delen met de partij en de Arubaanse bevolking. CARTOON RON WEVER †

drieduizend, terwijl we die verkiezingen hadden verloren, dus best nog een flink aantal.

'Binnen de MEP speelden de voorbereidingen op het nieuwe leiderschap al een tijdlang, nog voordat Nel zich had teruggetrokken. MEP-leden zouden de kans gaan krijgen te zeggen wie ze graag als nieuwe leider zouden willen zien. Het was mijn ervaring dat veel MEP-stemmers het wel zagen zitten als ik dat zou worden. Maar in die tijd was Nel nog gewoon leider, en zo lang dat zo was, respecteerde iedereen dat. Binnen de fractie was men aan het kijken wie in het leiderschap van de partij geïnteresseerd zou zijn. Maar ik ging niet zeggen "Ik wil hem opvolgen" zolang Nel daar nog zat.

'Na de stemming over de versoberingswet, en nadat Mervin en ik uit de partij gezet waren, ging het ineens snel. Opeens ging het congres dan toch plaatsvinden. Het had lang geduurd, vanaf 2009, en nu was het 2011, maar plotseling werd er vaart

achter gezet. Toen begon het gedoe, wie ging zich postuleren, wie meldde zich aan als kandidaat voor het partijleiderschap. Ik weet dat Booshi zich had gepostuleerd omdat hij dacht dat niemand anders dat zou gaan doen. Hij vertelde ook dat hij zich heel trots voelde, dat hij dat ging doen. Hij was Betico-aanhanger van vroeger en vond dat hij de partij kon dragen. Hij had iedereen gevraagd of ze geïnteresseerd waren in het leiderschap, zich wilden postuleren, maar volgens hem had niemand daar interesse voor, Evelyn ook niet, vertelde hij. Dus hij zou zich kandidaat stellen. Maar toen hij dat ging doen, kwam hij te weten dat Evelyn zich toch kandidaat had gesteld, kort daarvoor. Hij was kwaad, in lichterlaaie, voelde zich bedrogen. Later ontving hij een brief, die is ook publiek gemaakt, een brief met meer dan twintig punten, waaruit zou blijken dat de MEP hem zogenaamd niet zag zitten als toekomstig partijleider. Booshi weet door wie die brief is gestuurd. Hij ervaarde dat indertijd als een trap na, terwijl ik weer weet dat hij eraan had meegewerkt om Mervin en mij uit de partij te zetten. Daarom publiceerde ik destijds het artikel 'Wie een kuil graaft voor een ander...'

Ze loopt even weg en komt na een paar minuten terug met een krantenartikel uit *Bon Dia* uit 2001. De MEP behaalde een grote overwinning onder Nel Oduber als partijleider, schreef de krant. 'Maar men hoeft niet bezorgd te zijn, zijn opvolger staat al klaar, in de persoon van Marisol Tromp, dochter van Dominico Tromp.' Ze zegt: 'Toen werd Bon Dia veel gelezen.' En: 'Mervin en ik zagen ons royement destijds als een soort coup van de MEP, van Evelyn, van Booshi, van iedereen die ons weg wilde hebben. Daar werd ons stemmen vóór de versoberingswet voor gebruikt. Op die manier konden wij niet meedoen aan eventuele postulaties, er mochten zich meestal drie mensen verkiesbaar stellen.

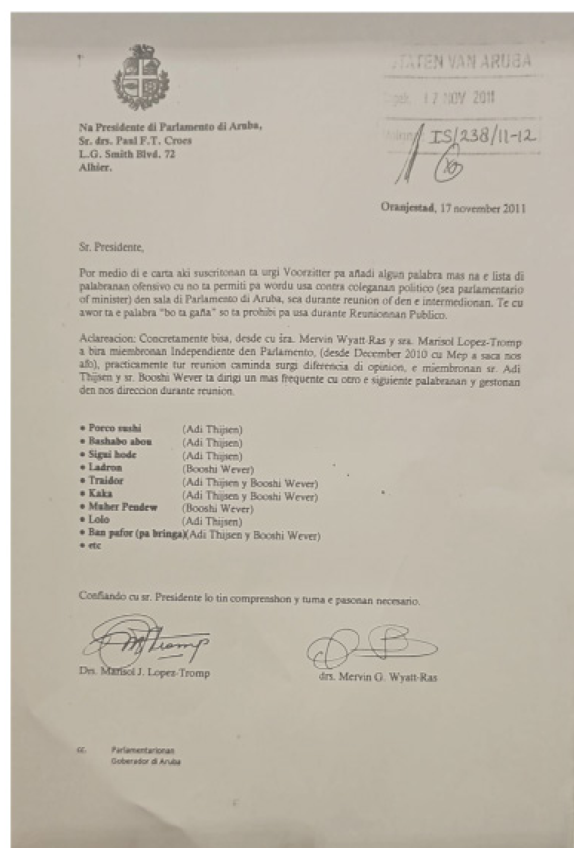
'Wat me trouwens opvalt, is dat Evelyn de laatste keer niet

herkozen is. Het is bij acclamatie gegaan. Er waren geen andere kandidaten en er is uitgeroepen dat zij doorgaat als leider. Dat is iets heel anders dan een congres waar mensen op je stemmen. Normaliter gaat het zo, er zijn verkiezingen waarbij leden moeten stemmen. Wat ik op tv heb gezien, is dat er een soort viering was. Ik herinner me dat er gedoe was tussen MEP en RAIZ, en op die avond werd gezegd dat Evelyn herkozen was bij acclamatie. Mervin zou zich indertijd ook hebben kunnen postuleren, ik weet niet of ze dat wilde maar ze had ook veel stemmen in die tijd, ik geloof zo'n achthonderd. En ze komt uit een MEP-omgeving. Ze heeft familie in Savaneta, haar ouders hebben een rol gespeeld bij de oprichting van de MEP. Voor haar was ons royement uit de MEP des te pijnlijker.'

Je zei dat de partijleiding niet blij was met jou en Mervin toen jullie officieel bekend maakten dat jullie je zetel niet wilden opgeven. Hoe merkte je dat?

'Booshi Wever ging behoorlijk tekeer. Hij was in die tijd fractieleider, Nel Oduber was al weg, die was in 2009 uit de fractie gestapt dus het raakte hem niet persoonlijk. Evelyn was inmiddels in de partij gekomen. Mervin ging nog naar het parlement om iets uit de fractiekamer van de MEP te halen maar ze kon er niet meer in omdat haar sleutels niet meer pasten. Dat vertelde ze me toen. Dat de sloten hadden vervangen. Daarna kregen we nog een brief dat wij niet in lijn met de idealen van de partij hadden gestemd, terwijl ik juist vond van wel. De MEP werd geacht een sociaal-democratische partij te zijn, een partij voor het volk. Maar het ging bij de stemming voor de versoberingswet vooral om individuele fractieleden, wat het betekende voor hun pensioen. Met andere woorden: collega's zagen hun eigenbelang door ons gedwarsboomd. "Die heksen pakken ons pensioen af." Ons is nog een jaar lang door boze MEP-aanhangers de huid volgescholden, vooral in de me-

→

STATEN VAN ARUBA
Ingek. 17 NOV 2011
IS/238/11-12

Na Presidente di Parlamento di Aruba,
Sr. drs. Paul F.T. Croes
L.G. Smith Blvd. 72
Alhier.

Oranjestad, 17 november 2011

Sr. Presidente,

Por medio di e carta aki suscritonan ta urgi Voorzitter pa añadi algun palabra mas na e lista di palabranan ofensivo cu no ta permiti pa wordu usa contra coleganan politico (sea parlamentario of minister) den sala di Parlamento di Aruba, sea durante reunion of den e intermedionan. Te cu awor ta e palabra "bo ta gaña" so ta prohibi pa usa durante Reunionnan Publico.

Aclaracion: Concretamente bisa, desde cu sra. Mervin Wyatt-Ras y sra. Marisol Lopez-Tromp a bira miembronan Independiente den Parlamento, (desde December 2010 cu Mep a saca nos afo), practicamente tur reunion caminda surgi diferencia di opinion, e miembronan sr. Adi Thijsen y sr. Booshi Wever ta dirigi un mas frequente cu otro e siguiente palabranan y gestonan den nos direccion durante reunion.

- **Porco sushi** (Adi Thijsen)
- **Bashabo abou** (Adi Thijsen)
- **Sigui hode** (Adi Thijsen)
- **Ladron** (Booshi Wever)
- **Traidor** (Adi Thijsen y Booshi Wever)
- **Kaka** (Adi Thijsen y Booshi Wever)
- **Muher Pendew** (Booshi Wever)
- **Lolo** (Adi Thijsen)
- **Ban pafor (pa bringa)** (Adi Thijsen y Booshi Wever)
- **etc**

Confiando cu sr. Presidente lo tin comprenshon y tuma e pasonan necesario.

Drs. Marisol J. Lopez-Tromp — drs. Mervin G. Wyatt-Ras

cc. Parlamentarionan
Goberador di Aruba

Marisol beklaagt zich over de verwensingen die zij naar haar hoofd geslingerd kreeg in het parlement.

dia. Die mensen was wijsgemaakt dat wij de partij hadden bedrogen, de partij-ideologie hadden verraden. We werden ook uitgescholden door MEP-leden, in het parlement.'

Door MEP-Statenleden?

'Onze voormalige collega's van de MEP zaten achter ons in het parlement. Booshi Wever en Ady Thijsen gingen voortdurend tekeer tegen ons. Het was zo erg dat Mervin en ik destijds, in 2011 was dat, aan de gouverneur en aan alle Statenleden een brief hebben gestuurd, waarin we zeggen, luister, in het parlement tijdens vergaderingen zeggen deze personen de volgende woorden tegen ons. We vragen in die brief of dit soort woorden op een lijst gezet kon worden van woorden die niet in de Staten gebruikt zouden moeten worden. *Sin verguensa, desgraciado, bai den tonti di bo mama, ik wacht je buiten op, dan krijg je een pak slaag, ik ga je neerknallen, sigui hode, vuil varken, verrader, dief, kaka, muher pendew.* Dat soort taal. Ik heb dat allemaal genoteerd en naar de Statenvoorzitter gestuurd: kijk, dit moeten we verduren de hele tijd. Ze deden het echt in onze nek, die dingen zeggen, ze zaten vlak achter ons. Echt *bullying*. En het duurde een jaar. Het duurde lang. Het was niet prettig om zo te moeten werken, maar het deed niets af aan onze overtuiging dat we de juiste beslissing hadden genomen.'

Had de brief effect?

'Omdat we het hadden geopenbaard, ging men er meer op letten. Ze dachten dat ze ermee weg konden komen omdat niemand het zag of hoorde, maar doordat we het in de openbaarheid brachten, schaamden ze zich.'

Nu moest je als eenmansfractie opereren, het hele terrein bestrijken. Kon je je nog wel nuttig maken?

'Ja, zeker. Je wordt nog feller. Ik hoefde ook niet meer aan de partij te denken, wat zij vonden. Nu kon ik eigenlijk helemaal mezelf zijn. Van alle functies die ik heb gehad, is onafhankelijk partijlid de beste functie die je kan hebben. Het is het beste voor het land, voor het volk. Omdat je belangeloos bent. Je hoeft geen rekening te houden met hele geschiedenissen van mensen met afgetrapte staarten, die boos zijn over iets, en dat doorwerkt in het heden. Je kan rechttoe rechtaan stemmen zonder rekening te houden met scenario's die eigenlijk geen rol zouden moeten spelen. Je bent vrij. Zo voelde het ook. Het was verlichtend. De MEP-tijd was voor mij een heel leerzame tijd, ik heb ook heel veel kunnen doen, ook als minister. Maar je werkt binnen het kader van een politieke partij. Als onafhankelijk lid werk je direct voor de mensen, zonder rekening te hoeven houden met wat dan ook. Dat is echt vrijheid.'

Heb je die eerste jaren gemerkt dat er corruptie is?

'Als je in het parlement zit heb je weinig zicht op wat precies in de processen van het besturen van de ministers plaatsvindt. Je zit niet in dat uitvoerende proces, je kan die documenten niet precies volgen, je zit in het controlerende proces. Dan laat je de minister naar het parlement komen, dan stel je vragen, en sommigen beantwoorden die vragen heel oppervlakkig, anderen geven de documenten, anderen weer niet, het is heel verschillend. Maar ik vind wel dat je als oppositie vaak voelt dat je informatie wordt onthouden. Dat die ontbreekt. Dan moet je zelf op onderzoek uit, mensen bezoeken, met instanties gaan praten, zelf de puzzel in elkaar zetten, hoe zit het nou precies. Vaak is het zo dat als er iets verkeerd is gegaan, dan leidt dat hier op Aruba tegenwoordig tot aangiftes, terwijl het parlement die minister eigenlijk op matje zou moeten roepen. Verantwoording laten afleggen. Daaruit moet een motie, of een motie van wantrouwen volgen. Maar tegenwoordig is men geneigd die stappen over te slaan en direct aangifte te doen.'

Waarom lukt dat in het parlement niet?

'Je hebt het probleem van een stempelparlement, waarbij de Statenleden van de regerende partijen in mijn ogen vaak niet kritisch genoeg zijn, of, als ze dat wel zijn, ze toch dingen goedkeuren die je normaliter niet zou goedkeuren. Omdat in veel gevallen politici, niet iedereen, maar vooral degenen die maar weinig stemmen hebben, die niet veel politieke macht hebben, zich kwetsbaar voelen ten opzichte van de partij. Als je dan gaat tegenstribbelen, of je zegt, ik ben het hier of daar niet mee eens, dan word je d'ruit gezet. Dat is gewoon zo, ik heb het meegemaakt. Al heb je veel stemmen, dan gebeurt het nog. Dus het wordt een soort belangenafweging, ja, maar als ik tegenstribbel... als je dan leden hebt die zich bijvoorbeeld niet goed voorbereiden, de stof niet beheersen – dat zie ik nu ook in parlement – dan krijgen ze iets vanuit Cocolishi toegestuurd, zus en zo is de situatie, maar eigenlijk moet je de bestuurders controleren. Niet zomaar dat dicteetje voor waar aannemen. Is dat nou wel zo? Kritisch zijn, vragen stellen.'

Maar als je de stukken niet krijgt, kan je ze niet controleren...

'Precies. En vaak ontbreken er stukken. Een van de voorbeelden daarvan was destijds het stemmen over de raffinaderij. In die tijd, 2015, 2016, dachten de meeste leden: als we tegen zijn, is het slecht voor de werkgelegenheid. Bijna iedereen stemde voor, ik stemde tegen. Ik dacht, het is slecht voor het milieu, we willen een ander soort industrie om de economie te stimuleren, niet weer die raffinaderij. Ik had meegemaakt als minister hoe slecht het is voor gezondheid, al die rook. Als die het land in waait, wat dat betekent voor iedereen. Scholen die dicht moesten door die stank en die giftige stoffen. En wat het verder nog betekende voor het hele gebied van San Nicolas. Want geen enkel mooi project wil zich vestigen naast een olieraffinaderij. Dus ik had toen tegengestemd. Nou, dat gaf natuurlijk weer gedoe. Ik had met alle overtuiging verteld waarom ik tegen was, in deze tijden. Als het tien of twintig jaar geleden was, was er een andere situatie, maar in deze tijden, met al die milieuwetten, met al die verdragen die er zijn. En die raffinaderij, die eigenlijk puin was, gevaarlijk, daar heb ik rapporten van kunnen zien, niet gezond, noem maar op. En dus heb ik tegengestemd.'

De machteloosheid van het parlement, stempelparlement. Viel je dat die eerste jaren al op?

'Ja, ja.'

Valt dat op te lossen, dit Arubaanse probleem?

'Het is niet alleen het systeem. Het is ook de mens, de persoon, die die durf moet hebben. Je hebt gezworen het land te dienen...'

Heb jij het gevoel dat je al die jaren je geweten hebt gevolgd?

'Ja.'

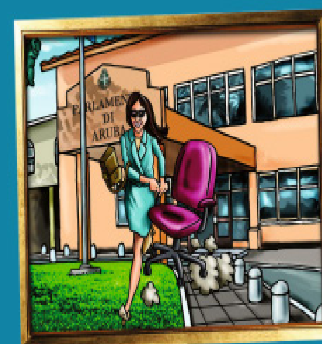
En daar heb je een prijs voor betaald?

'Op allerlei manieren. Niet alleen in figuurlijke zin, ook letterlijk. Je krijgt soms rechtszaken tegen je, ook als minister zijnde. Als je zegt, dit is het correcte om te doen, dan zijn er mensen blij en mensen boos. Je krijgt er problemen mee omdat ergens toch van je wordt verlangd dat bij bepaalde onderwerpen de groep op een bepaalde manier stemt. Soms is er ruimte, soms helemaal niet. Als het heel bepalend is voor de voortgang van bepaalde projecten. Maar ik heb dat altijd gedaan en het kost je, in de zin dat... men zei, o, je gaat van de ene naar de andere partij... Nee, ik volg datgene waarvoor ik in de politiek ben gegaan. En dat is niet per se het belang van de partij dienen, nee, de partij is een middel, dat nodig en belangrijk is, maar partijbelang kan niet belangrijker zijn dan landsbelang. Als je dat goed voor ogen houdt, kom je tot betere besluiten.'

Heb je het gevoel dat mensen dat van jou hebben gezien en waarderen?

'Ja, dat gevoel heb ik wel.'

In 1997, meer dan een kwart eeuw geleden, deed de toen 28-jarige Marisol haar intrede in de Arubaanse politiek. Ze werd Statenlid, maakte twee termijnen vol als minister en vicepremier, en gold binnen de MEP als een van de grootste stemmentrekkers.

Maar toen er in 2010 over de 'versoberingswet' moest worden gestemd (een wet die de riante pensioenen van politici ging verlagen) kwam ze in conflict met haar eigen partij: de MEP was tegen die wet. Marisol volgde haar geweten, stemde vóór ('Als je de bevolking vraagt om te bezuinigen, moet je dat als politicus zelf ook doen') en werd rücksichtslos de partij uit gezet. Het zou een patroon worden: ook bij de AVP en later de POR kwam ze in conflict omdat ze onverzettelijk vasthield aan haar integriteit – in de Arubaanse politiek geen vanzelfsprekendheid. In 2020 werd ze er zelfs om afgezet.

Onverzettelijk vertelt het ongecensureerde verhaal van de politica Marisol, 'precies zoals ik het allemaal heb meegemaakt'. Het biedt een fascinerend inkijkje in de Arubaanse politiek.

ISBN 978-90-9039188-5
9 789090 391885 >